

Vlaams
Parlement

vergadering **C174**
zittingsjaar 2017-2018

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

van 20 maart 2018

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Peter Van Rompuy aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over het federaal investeringsfonds – 1310 (2017-2018)	3
VRAAG OM UITLEG van Lode Ceyskens aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de Bouwmeester Scan – 1478 (2017-2018)	
VRAAG OM UITLEG van Lydia Peeters aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de Bouwmeester Scan en de bezorgdheden van de Vlaamse Confederatie Bouw (VCB) – 1484 (2017-2018)	6
VRAAG OM UITLEG van Koen Van den Heuvel aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de demografische ontwikkelingen in Vlaanderen – 1334 (2017-2018)	13

VRAAG OM UITLEG van Peter Van Rompuy aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over het federaal investeringsfonds – 1310 (2017-2018)

Voorzitter: de heer Paul Van Miert

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

Peter Van Rompuy (CD&V): Minister-president, op 16 februari heeft premier Michel bekendgemaakt dat hij werkt aan een infrastructuurfonds met een eigen vermogen van 150 miljoen euro, dat een combinatie is van inbreng van de Federale Regering – ik vermoed dat dat de Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij (FPIM) zal zijn –, de verzekeraar AG en Synatom, de beheerder van de nucleaire spaarpot. Hij zou dat willen finaliseren tegen de zomer, dus over een paar maanden. De drie actoren zullen elk 50 miljoen euro inbrengen. Dat kan dan als een soort hefboom gebruikt worden om vreemd vermogen aan te trekken en dergelijke meer. Het fonds past in het investeringspact van de Federale Regering.

Ik heb een aantal vragen voor u, omdat ik vind dat dit toch in belangrijke mate tot de Vlaamse sfeer behoort, zeker als we meer zicht zouden krijgen op waar dat infrastructuurfonds in zal investeren.

Weet u hiervan? Hoe staat u tegenover het initiatief? Hoe ziet u dat in samenspel met de Vlaamse initiatieven, komende vanuit ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV) of de lokale gemeentes, op het vlak van investeringen in infrastructuur?

Hebt u enig idee in welke infrastructuur met dit fonds zal worden geïnvesteerd? Zullen daar ook Vlaamse projecten toe behoren? Is het de bedoeling om deze middelen binnen of buiten de begroting te laten acteren?

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Mijnheer Van Rompuy, ik heb in de plenaire vergadering van 21 februari al geantwoord op een actuele vraag van u en de heer Daems. Net als toen moet ik zeggen dat ik nog altijd geen zicht heb op het infrastructuurfonds, waarover federale communicatie is gebeurd. Ik begrijp net als u uit de media dat de Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij in gesprek zou zijn met private partners AG en Engie voor de creatie van een gezamenlijk fonds voor financiering van infrastructuur.

Wat Engie betreft, zou het, ook weer volgens de pers, gaan om de wettelijke voorzieningen die Engie moet aanleggen om op termijn de financiële kosten te dekken van het beheer van alle bestraalde splijtstofelementen uit de nucleaire productie en de ontmanteling van de kerncentrales zelf.

Wat ik kan afleiden uit de media, is dat het zou gaan om een louter 'funding-fonds', dat geldmiddelen tegen een bij veronderstelling marktconform rendement ter beschikking zou stellen van investeerders in infrastructuur via de gekende instrumenten als leningen of kapitaalparticipaties.

Ik begrijp wel dat dit fonds niet alleen deel uit zou maken van het investeringspact dat premier Michel in maart vorig jaar gelanceerd heeft, maar zich ook zou inpassen in het kader van het European Fund for Strategic Investments (EFSI) van de Europese Commissie en de Europese Investeringsbank (EIB). Er zijn nog zulke fondsen die zich daarin inpassen. Ik denk aan de nv EPICo, de European Projects Investment Company, die opgericht is door onze eigen ParticipatieMaatschappij Vlaanderen, samen met de Nederlandse adviseur/investeerder RebelGroup, en die

zich toelegt op publiek-private partnerschappen, hernieuwbare energie en andere infrastructuurprojecten in de Benelux of elders in Europa.

Dit fonds beoogt, zo lees ik, een vergelijkbare grootte van 100 tot 150 miljoen euro en staat ook open voor andere investeerders: pensioenfondsen, financiële instellingen enzovoort.

Ik denk dat het op zich waardevol is dat er geldmiddelen gemobiliseerd worden, al was het maar om de concurrentie aan te scherpen tussen de diverse fondsen die geld aanbieden op de markt. Maar zoals ik op 21 februari gezegd heb, en zoals ik al herhaaldelijk gezegd heb in deze commissie en in de plenaire vergadering, is het probleem niet dat er geen geld is. Het probleem is niet dat we niet kunnen lenen. Enkele jaren geleden rezen er vragen over de mogelijke financiering van Oosterweel. Wel, daar schijnen geen problemen te zijn. Onder andere de Europese Investeringsbank heeft heel recent een lening van 1 miljard euro toegekend voor het Oosterweelproject. Het probleem is en blijft: hoe kun je binnen het Europese begrotingskader, vastgelegd in het Stabiliteits- en Groeipact, rekening houdend met de statistische ESR-regels 2010, die sinds 2014 van kracht zijn, en afgemeten tegenover de schuldpositie en de budgettaire situatie, de nodige investeringsimpulsen geven voor publieke infrastructuur?

Met de informatie die ik nu heb, is de meerwaarde van dit nieuwe infrastructuurfonds mij onduidelijk. Het is een 'fundingfonds', naast de bestaande infrastructuurfondsen, dat eventueel concurrentie kan aanscherpen, maar voor de rest heb ik geen zicht op de potentiële meerwaarde. Ik sluit die niet uit, maar ik heb er geen zicht op.

Waarin kan daarmee geïnvesteerd worden? Ook op die vraag moet ik het antwoord voorlopig schuldig blijven. Ik heb alleen informatie uit de pers. Er is nog niets meegedeeld aan de Vlaamse Regering. Het is ook niet op het Overlegcomité gekomen. Ik las in de pers dat het zou gaan om mogelijke investeringen in tunnels, gevangenissen, energieparken en gezondheidsvoorzieningen. Uiteraard, als dat fonds bestaat, zal het op zijn verdiensten, zijn aanbod en zijn concurrentiële positie beoordeeld worden door de gespecialiseerde investeringsmaatschappijen of vennootschappen, zoals PMV, LRM, de Werkvennootschap of de Vlaamse Waterweg.

Zoals we allemaal weten, is kapitaalparticipatie ESR 8 op drie voorwaarden: owned, controlled en sufficient rate of investment. Owned, het moet een meerderheid privé zijn; controlled, het moet ook privé zijn, het mag niet zo zijn dat men vanuit een minderheidspositie als overheid de controle uitoefent; en er moet een sufficient rate of investment zijn wat betekent dat, als de overheid participeert, zij er aan gelijke voorwaarden geld moet uithalen als de privésector, zo niet riskeert men dat dit niet ESR 8 is, dat dit wordt geconsolideerd. We kennen die voorwaarden.

De kapitaalbreng heeft op zich geen effect op het vorderingensaldo, zoals we weten. Het komt wel zichtbaar in de begroting. Het kan een schuld zijn. Het kan bestaande cash zijn. Het kan eventueel ook een rentekost met zich meebrengen. Het heeft ook geen invloed op de behandeling van de investering. Zoals ik al zei, blijven de regels daar gelden. Ofwel is het een pps die Eurostat-proof is en dan weten we dat het buiten de begrotingsdoelstellingen valt, ofwel is het om te lenen en is het een pure investering, waar men dan, volgens de Europese boekhoudregels, de investering moet boeken tijdens de duur van de werken, gedurende de constructieperiode, of als het eenmalig is, bij de oplevering van de werken. Dat zijn de gekende regels.

Nog eens, ik heb er ook geen zicht op. Ik zit er ook niet vol ongeduld op te wachten omdat, zoals ik al zei, er eigenlijk zeer veel geld op de markt is. Het enige probleem is hoe men het ESR-matig kan verwerken, hoe men kan komen tot een maximaal investeringsbedrag, wat we met de Vlaamse Regering nu toch doen.

U weet dat we een kanteljaar hebben. Ik heb dat hier in de commissie uiteengezet. We zijn erin geslaagd om de laatste pps-projecten allemaal Eurostat-proof te maken. We hebben geen ongelukken of ongelukjes meer gehad. Voor de begroting 2018 is er nu een zeer zwaar investeringsprogramma. Als dit fonds wordt opgericht, zal het worden behandeld zoals andere fondsen, zoals ik heb meegedeeld.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

Peter Van Rompuy (CD&V): Minister-president, ik deel uw mening. Voor mij is de meerwaarde ook niet geheel duidelijk. Ik hoor dat er blijkbaar in de media heeft gestaan dat er ook zal worden geïnvesteerd in energieparks, gezondheidszorg, tunnels. Dat zijn toch wel aspecten die behoren tot de Vlaamse bevoegdheid. Ik vind dat men tenminste de courtoisie moet hebben om hierover met Vlaanderen te overleggen.

Zoals u zelf suggereert, is het misschien goed om er op het Overlegcomité een punt van te maken en om te vragen waar men met zulke fondsen naartoe wil omdat er in Vlaanderen natuurlijk ook heel wat initiatieven in die zin zijn. Ik vind ook niet dat we naast elkaar moeten beginnen te werken. Zeker als ik hoor over welke mogelijke projecten het zou gaan, moet het in de eerste plaats toch iets zijn waar Vlaanderen de sturende en de stuwende kracht achter is.

Er zijn intussen ook andere fondsen waarover we in de media soms horen. Vanuit Financiën wordt er een soort fund-to-fund gelanceerd. Ook daar vind ik dat Vlaanderen de 'lead' moet hebben. Het is in de eerste plaats iets voor PMV.

Wat het ESR-matige betreft, zullen we afwachten. Ik hoop alleen dat het niet de andere projecten die Vlaanderen heeft en waarover we een vraag hebben gesteld aan Europa, in het gedrang brengt.

Misschien moeten we er op het Overlegcomité een punt van maken en zeggen dat wij als Vlaanderen vinden dat dit soort politiek in de eerste plaats Vlaamse politiek is.

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Collega Van Rompuy, ik vermoed dat dit op het Overlegcomité zal komen. Het Investeringspact moet er komen. De premier is er al jaren mee bezig en er is nog altijd geen beslissing gevallen. Gelukkig hebben wij daar niet op gewacht. We hebben volop geïnvesteerd. We hebben alle mogelijke middelen uitgeput, zowel pps-matig als wat directe investeringen betreft.

Ik deel uw mening: zeker als men gaat spreken over investeringen die over de deelstaatbevoegdheden gaan, moet dat ter sprake komen en moet er overleg zijn. We hebben in het kader van het Investeringspact duidelijk afgesproken dat iedereen binnen zijn bevoegdheden zou blijven. Ik heb voorlopig geen tekst of ontwerp, ik heb niets gekregen. Zoals ik al zei, zitten we er ook niet op te wachten. Gelukkig maar hebben we een begroting ingediend die zeer veel investeringen mogelijk maakt. We gaan ook op dat elan door. Elk fonds dat wordt gecreëerd, kan een opportuniteit zijn, maar zoals ik het nu zie, niet meer dan dat.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Lode Ceyskens aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de Bouwmeester Scan – 1478 (2017-2018)

VRAAG OM UITLEG van Lydia Peeters aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de Bouwmeester Scan en de bezorgdheden van de Vlaamse Confederatie Bouw (VCB) – 1484 (2017-2018)

Voorzitter: de heer Paul Van Miert

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

Lode Ceyskens (CD&V): Voorzitter, minister-president, collega's, vanaf 22 januari kunnen gemeentes deelnemen aan de Bouwmeester Scan. Met deze scan kan een gemeente een ruimtelijke SWOT-analyse maken (strengths, weaknesses, opportunities, threats) met als uiteindelijke doel een meer duurzame gemeente te ontwikkelen. Een team van experts kan het huidige ruimtegebruik in kaart brengen en de gemeente concrete stedenbouwkundige ingrepen voorstellen.

Recent hebt u daarover een vraag beantwoord van collega Peeters. U hebt toen geantwoord dat er zich intussen zestig gemeentes kandidaat hebben gesteld, dat die goed verspreid zijn over de vijf provincies, dat u daarvoor geen subsidies verleent.

U hebt gezegd hoe die stuurgroep is samengesteld en wat het rapport uiteindelijk zal bevatten. Ondertussen zijn de gemeenten die in aanmerking komen voor de scan, bekend.

Minister-president, ik heb nog enkele bijkomende vragen. Mijn gemeente had zich ook kandidaat gesteld, maar mijn vraag moet u niet beschouwen als rancune, verre van. Ik heb op die eerste ontmoeting wel van de gelegenheid gebruik gemaakt om enkele vragen te stellen die ik u nu via parlementaire weg wil stellen.

Minister-president, in welke mate kan een betrokken gemeente de scan laten afstemmen op de precieze onderzoeksbehoeften die de gemeente zelf heeft? In welke mate is de wet overheidsopdrachten op deze procedures van toepassing en op basis van welke artikels van deze wet worden de studieopdrachten toegewezen? De vorige keer hebt u geantwoord dat de Bouwmeester Scan ondersteunend en in onderzoek is, maar zijn alle gemeenten zich er voldoende van bewust dat de Bouwmeester Scan een loutere onderzoekswaarde heeft?

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Lydia Peeters (Open Vld): Voorzitter, collega's, minister-president, ik sluit me aan bij de intro van de heer Ceyskens. We hebben op 9 maart kennis kunnen nemen van het persbericht dat de Vlaams Bouwmeester heeft gelanceerd, met daarin het overzicht van de dertig lokale besturen die als eerste werden geselecteerd om een Bouwmeester Scan te laten opmaken. In de eerste fase werden er dertig gemeenten gekozen, de volgende dertig scans zullen kunnen plaatsvinden in 2019. Zo lezen we in dat persbericht.

In uw antwoord op mijn vraag om uitleg van 20 februari 2018 in de commissie Algemeen Beleid hebt u gezegd dat er van die dertig gemeenten een vijftiental voor het zomerreces al een eerste analyse of scan mogen verwachten. U hebt toen ook gezegd dat er objectieve parameters nodig zijn om na te gaan hoe die vragen moeten worden beantwoord. Er zouden een tachtigtal vragen worden

opgesteld door het onderzoeksteam. In totaal zijn er vijf onderzoeksteams die de Bouwmeester Scan zullen uitvoeren.

Intussen heeft ook de Vlaamse Confederatie Bouw (VCB) gereageerd op het initiatief van de Bouwmeester Scan. Zij uitten heel wat zorgen op hun blog. Ze stellen onder meer dat de scan kan leiden tot complexe en sluipende besluitvorming. De bekommernissen van de VCB zijn onder meer dat er principes nog niet definitief zijn goedgekeurd, onder andere principes die staan in het Witboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV). De VITO-kaart (Vlaams Instelling voor Technologisch Onderzoek) komt meermaals ter sprake. Al die elementen zijn nog niet definitief goedgekeurd. Ze zullen wel worden gebruikt in de opmaak van de Bouwmeester Scan.

Er is ook onvoldoende duidelijkheid over de draagwijdte voor lokale besturen. Minister-president, de vorige keer hebt u gezegd dat het advies juridisch niet bindend is. We zien wel dat veel lokale besturen er belang aan hechten. Zestig hebben zich kandidaat gesteld. Onder andere bij de VCB bestaat de vrees dat die scan straks een bijkomende hindernis zal zijn. De gemeentelijke commissies voor ruimtelijke ordening (gecoro's) worden er niet bij betrokken. Er is een bijkomend advies waar men eventueel rekening mee zou houden bij grotere projecten.

Bijkomend zou het ook input kunnen leveren voor mensen die straks naar de Raad voor Vergunningsbetwistingen of naar de Raad van State willen gaan voor een Omgevingsvergunning of om een planproces teniet te doen. Die elementen zou men kunnen afleiden uit de Bouwmeester Scan. Men maakt zich daar toch wat zorgen over.

Tegelijk lezen we in het Witboek BRV en ook in het ontwerp-BRV dat men probeert om zoveel mogelijk samenwerking over de gemeentegrenzen heen te realiseren. Straks zullen we de situatie hebben dat sommige lokale besturen wel een Bouwmeester Scan hebben en andere niet. Hoe gaat men dat allemaal mee in rekening brengen?

Minister-president, wie was uiteindelijk verantwoordelijk voor de vastlegging van de gemaakte dertig selecties? Welke vijftien lokale besturen komen eerst aan bod en mogen voor het zomerreces een scan verwachten? Welke concrete verdeelsleutel werd gehanteerd om tot deze dertig selecties te komen? Op welke elementen zullen de voornaamste objectieve parameters waarvan sprake, gebaseerd zijn? Kunt u ons al inzage geven in de voornaamste objectieve parameters die de expertenteams zullen hanteren? Overweegt u om andere departementen mee te nemen in de stuurgroep? De vorige keer heb ik daar geen duidelijk antwoord op gekregen. In de stuurgroep had u toen aangegeven dat het aangewezen was om andere departementen dan alleen het Agentschap voor Natuur en Bos en het Departement Omgeving erbij te betrekken. We denken dan aan het Departement Mobiliteit, aan het Departement Landbouw en Visserij, ook eventuele technologische ontwikkelingen. Is er al contact opgenomen om ook die te betrekken bij de opmaak van de scan?

Minister-president, wat is uw standpunt ten aanzien van de kritiek van de VCB? Werd er voldoende gecommuniceerd naar de betrokken gemeenten over de draagwijdte van zo'n scan?

Het omgevingsbeleid ressorteert onder minister Schauvliege terwijl u bevoegd bent voor de Bouwmeester Scan. Dat zorgt bij lokale besturen voor verwarring. Naast de geijkte planningsprocedures en vergunningscriteria die in het kader van het omgevingsbeleid gelden, komen dan nog eens de tussenkomsten en kwaliteitskaders van de bouwmeesters.

Dat dreigt de goedkeuring van projecten alsmaar ondoorzichtiger en complexer te maken en de behandeling van projectaanvragen nogmaals te verlengen.

Minister-president, zult u hierover duidelijkheid scheppen? Hoe zult u mogelijke hindernissen vermijden om een bouwproject te vertragen of te verhinderen door verwijzing naar de Bouwmeester Scan?

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Collega's, het is inderdaad zo dat de gemeenten de mogelijkheid hebben om die Bouwmeester Scan te laten afstemmen op hun specifieke situatie. Uiteraard zal dat moeten gebeuren binnen de contouren van de overheidsopdracht, van het raamcontract dat in de markt wordt gezet en binnen het kader van het budget. Het is evident dat gemeenten daarover de dialoog kunnen aangaan en daarover nader overleg kunnen plegen met het Team Vlaams Bouwmeester, op voorwaarde dat de wettigheid wordt gerespecteerd.

Ook voor het aanstellen van de onderzoeksteams is de Wet op de overheidsopdrachten van toepassing. Zoals ik al zei, heeft het Team Vlaams Bouwmeester op die basis een raamovereenkomst gesloten. U vraagt naar de desbetreffende bepalingen. Wel, het gaat over de opdrachten voor diensten en de raamovereenkomst zoals gedefinieerd in de wet op de overheidsopdrachten.

Ik denk dat de gemeenten zich voldoende bewust zijn van de waarde daarvan. Er is al ten overvloede gezegd dat de Bouwmeester Scan geen juridische waarde of wettelijke basis heeft. We zullen dus geen enkele decretale bepaling terugvinden die zegt dat er een Bouwmeester Scan werd opgelegd of verplicht. Er is geen uitvoeringsbesluit of wat dan ook dat daarover gaat. Het is de evidentie zelf. De gemeenten werden aangeschreven en hebben de kans gekregen om daar al dan niet aan deel te nemen, om daar vrij aan te participeren. Diegenen die daarover verwarring stichten of die ter zake een vrees koesteren, hebben het verkeerd voor. Het is een opdracht die wordt uitgeschreven om het gemeentelijk beleid mogelijk te ondersteunen. De gemeente kan daarmee omgaan zoals zij dat wenst te doen. De gemeente stapt erin of niet. Als ze erin stapt, neem ik aan dat ze ervan overtuigd is dat die scan nuttige informatie, nuttige data kan opleveren om een ruimtelijk beleid te voeren.

Het Team Vlaams Bouwmeester is verantwoordelijk voor de selecties. Het heeft zich daarbij laten bijstaan door de stuurgroep van de Bouwmeester Scan. Ik heb u als antwoord op de vorige vraag om uitleg de samenstelling van die stuurgroep gegeven. Ik zal die dus niet herhalen.

Ook over de concrete verdeelsleutel heb ik verduidelijking gegeven in het antwoord op de vorige vraag om uitleg. Ik wil erop wijzen dat u al die informatie vindt op de webpagina van de Bouwmeester Scan.

Volgens het Team Vlaams Bouwmeester zijn de objectieve parameters momenteel nog niet definitief vastgelegd. Ze zullen voorafgaand aan het uitvoeren van de scan finaal worden vastgelegd, maar in overleg met de stuurgroep en de vijf onderzoeksteams die de Bouwmeester Scan zullen uitvoeren.

De procedure voor het aanstellen van de onderzoeksteams is nog niet helemaal afgerond. Het Team Vlaams Bouwmeester laat weten dat we ons in de laatste fase bevinden en dat er wordt verwacht dat die teams in april zullen kunnen worden aangesteld. Op dat moment kunnen dan in samenspraak, na voorafgaand overleg, de objectieve paramaters worden vastgelegd.

Zoals ik zei, is de stuurgroep al samengesteld en operationeel. Het is niet de bedoeling om daarin nog veranderingen aan te brengen. Maar het is hoogstwaarschijnlijk zo dat bij het uitvoeren van de Bouwmeester Scan ook andere partners zullen worden betrokken, zowel binnen als buiten de Vlaamse overheid. Dat zal geval per geval worden bekeken door de onderzoeksteams.

Die scan is in ieder geval transversaal opgevat. Dat wil zeggen dat we kijken naar alle relevante aspecten en bevoegdheden: omgeving, klimaat, zorgwonen, erfgoed, scholen, energie, mobiliteit enzovoort. En in functie daarvan kunnen bijkomende partners worden betrokken. Wat mijn bevoegdheden betreft, denk ik bijvoorbeeld aan het agentschap Onroerend Erfgoed, maar evengoed aan andere entiteiten van de Vlaamse overheid van collega-ministers, maar ook buiten de Vlaamse overheid, bijvoorbeeld sociale huisvestingsmaatschappijen, intergemeentelijke samenwerkingsverbanden enzovoort.

Ik heb kennisgenomen van de opmerkingen van de Vlaamse Confederatie Bouw. We hebben daarover overleg gehad. U weet dat wij bouwoverleg hebben. Op dat bouwoverleg is dat punt aan bod gekomen. We moeten niet zover gaan om te zeggen dat het hier over een complexe en sluipende besluitvorming gaat. Maar ik herhaal – en ik heb het ook gezegd aan die mensen in ons bouwoverleg –: het is een advies, het is een instrument om aan beleid te doen, waar een gemeente in autonomie mee omgaat. Het heeft de waarde van een hopelijk waardevol advies, van een waardevol expertenadvies. Het heeft geen invloed op procedures die wel reglementair zijn bepaald. Hiervoor is geen reglementaire, wettelijke basis die een of ander verplicht maakt of daaraan een verplicht adviserende waarde hecht. Het is een instrument dat aan gemeenten toelaat om hun eigen ruimtelijke sterktes en zwaktes in beeld te brengen, om die te onderbouwen en daaraan de conclusies te verbinden die de gemeente zelf denkt eraan te moeten geven.

In het kader van de omslag die we moeten maken inzake ruimtelijke ordening, in het kader van de heel grote ruimtelijke uitdagingen die we hebben, is dit voor de gemeenten een heel nuttig instrument. Nogmaals: niemand, geen enkele gemeente, is verplicht om erin te stappen. Sommige gemeenten hadden het willen doen, begrijp ik, burgemeester, maar zijn niet toegelaten. Het is een programma dat verder zal lopen en dat hopelijk zijn nut zal opleveren voor de steden en gemeenten.

De voorzitter: De heer Ceyssens heeft het woord.

Lode Ceysens (CD&V): Minister-president, ik dank u voor uw antwoorden.

Het was mij uit uw vorige antwoord ook al duidelijk dat de Bouwmeester Scan louter een indicatieve waarde heeft. U hebt gelijk dat dit overal terug te vinden is. Toch hoor ik ongerustheid. De Vlaamse Confederatie Bouw zegt signalen op te vangen dat dit op sommige plaatsen anders wordt geïnterpreteerd. Is het niet nuttig om nog eens extra te informeren dat het louter indicatief is?

Het probleem omtrent de samenstelling en het departement Landbouw heeft mevrouw Peeters nog eens aangehaald. Ik heb daar nog geen duidelijk antwoord op gehoord. Een van de grootste ruimtegebruikers in Vlaanderen wordt niet betrokken in de stuurgroepen. Kan dat nog worden herbekeken?

De intergemeentelijke samenwerking is een belangrijk uitgangspunt in het BRV. In ons geval hadden we dit met de twee fuserende gemeenten samen ingediend. Zijn er ook incentives ingebouwd om intergemeentelijk een Bouwmeester Scan uit te voeren? Of zal dit alsnog gebeuren als er naastliggende gemeenten een Bouwmeester Scan aanvragen?

Een pertinente bezorgdheid die ik niet alleen hier maar ook in de commissie Leefmilieu al meerdere malen heb geuit, betreft de VITO-kaart. Ik heb uit uw vorige antwoord begrepen dat deze nog altijd in aanmerking wordt genomen. Voor mij kan die VITO-kaart onmogelijk als basis dienen voor een ruimtelijk beleid wegens twee redenen. Ten eerste gaat die VITO-kaart alleen uit van bestaande mobiliteitsknooppunten. Met andere woorden zegt die studie dat Vlaanderen de missing links kan vergeten en dat daar geen rekening mee wordt gehouden. Ten tweede gaat het mobiliteitsknooppuntenplan van VITO – dat is helemaal prehistorisch –

uit van het vervoersmodel in het federale België, waarbij alle mobiliteit vertrekt en toekomt in Brussel en misschien ook een beetje in Antwerpen en een paar andere steden. We leven vandaag in een model waarin regio's zich ontwikkelen in de Euregio en waar mobiliteitsoverschrijdende knooppunten zeer belangrijk zijn. Ik vind deze op geen enkel moment terug in de VITO-studie. Vandaar uit ik mijn zeer grote bekommernis. In uw vorige antwoord hebt u gezegd dat de VITO-studie verder wordt verfijnd. Volgens mij gaat het verder dan verfijnen en moet deze fundamenteel worden uitgebreid. Zo niet, kan deze studie onmogelijk de basis zijn voor het uitvoeren van een goede Bouwmeester Scan. Blijft men verder gaan op basis van de bestaande VITO-studie?

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Lydia Peeters (Open Vld): Minister-president, u hebt vorige keer gezegd dat het de indicatieve planning was om voor het zomerreces de vijftien eerste scans te laten uitvoeren. U zegt nu dat de teams in april waarschijnlijk zullen samenkomen. Is het dan nog haalbaar om die eerste scans voor het zomerreces te laten uitvoeren?

Ik heb nog een vraag over de samenwerking. Wat als de ene gemeente wel een scan heeft laten uitvoeren en de andere gemeente niet? Hoe krijgen we daar een voldoende duidelijke agenda in, daar waar het witboek en het toekomstige BRV focussen op de samenwerking inzake ruimtelijk beleid. De open ruimte kan men niet laten stilleggen aan de gemeentegrenzen. Dat gaat ruimer. Hoe ziet u het uitvloeisel van een scan naar een omliggende of een buurgemeente die geen scan heeft laten uitvoeren?

Minister-president, u stelt heel duidelijk dat het louter om een waardevol expertenadvies gaat. Het is geen administratief advies dat in een ruimtelijke planingsprocedure of een vergunningsprocedure kan worden gebruikt. Het is geen bevoogdend advies. Het is wel een waardevol expertenadvies dat de sterktes en zwaktes van het ruimtelijk beleid vastlegt, maar dat tegelijkertijd ook de agenda bepaalt voor het toekomstige beleid. Een louter administratief advies dat voor een lokaal bestuur 25.000 tot 60.000 euro kost, lijkt mij een hoog kostenplaatje, temeer als straks alle lokale besturen opnieuw een eigen beleidsplan Ruimte zullen opmaken in vervanging van een ruimtelijk structuurplan of als ze straks nieuwe ruimtelijke uitvoeringsplannen zullen maken. Dat zijn twee planningsprocessen waarvoor wel subsidies worden verleend door de Vlaamse overheid. Voor dit louter waardevolle expertenadvies worden er geen subsidies verleend.

Ik wil nog eens de sprong maken naar de overheidsopdracht. Als ik het goed begrijp, heeft de Bouwmeester zelf ook een overheidsopdracht uitgeschreven voor dertig scans dit jaar en dertig scans in 2019 met een maximumbedrag van 60.000 euro per scan. Dat is in totaal toch een aardig bedrag. Ik neem aan dat hij de Europese aanbestedingsprocedure heeft doorlopen?

Ik heb ook nog een bedenking met betrekking tot de VITO-studie. Dat was een zeer belangrijke studie uitgevoerd in 2015. Minister Schauvliege zegt ook telkens van die studie dat deze niet bindend is en enkel een indicatieve waarde heeft, maar in alle beleidsstukken duikt ze wel op. In de conclusies van de studie staat dat deze om de drie tot vijf jaar zou moeten worden geactualiseerd. Misschien dringt er zich nu dan ook al een actualisatie op.

Bijkomend zegt die studie heel duidelijk dat dit niet het doorslaggevende en enige model is dat kan worden gebruikt voor ruimtelijke planning. Toch heb ik de indruk dat als ik enerzijds de Vlaams Bouwmeester hoor en anderzijds andere beleidsdocumenten zie, er toch telkens opnieuw naar die VITO-studie van knooppunten en voorzieningen wordt verwezen en waar onze provincie en ook de Westhoek de pineut van zal zijn. Minister-president, wat dat betreft, hoor ik u heel graag zeggen

dat die VITO-studie geen stuk zal zijn waarop de Vlaams Bouwmeester zich zal baseren en dat men veel verder gaat in de ruimtelijke analyse.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Voorzitter, als ik sommige collega's hoor, denk ik dat ze een beetje bang zijn van studies en vrij denken. Heel het kader dat hier geschetst is, is een kader van vrijblijvendheid, een aanbod vanuit Vlaanderen via de Bouwmeester Scan aan gemeenten om zich vrijwillig kandidaat te stellen. Het tarief staat op de website, wat zeer transparant is. De gemeenten die zich kandidaat stellen en die geselecteerd worden, weten op voorhand wat de kostprijs zal zijn. Ik zie dus niet meteen het probleem van het feit dat het niet gesubsidieerd is.

De minister-president heeft duidelijk gesteld dat de inhoud van die scan niet als juridisch stuk kan worden gebruikt. Het is dus wat de gemeente zelf vraagt om een stukje geholpen te worden op het vlak van ruimtelijke ordening. Het feit dat die Bouwmeester Scan zich focust op principes die we in het Vlaams Parlement gezamenlijk hebben vastgelegd in het kader van het witboek BRV, namelijk verdichting en ruimtelijk rendement, lijkt mij de logica zelf en toe te juichen, want dat betekent dat er ondertussen een pak gemeenten zijn die spontaan hebben gevraagd om een scan te krijgen in functie van de principes die wij hier in het parlement naar voren schuiven als de toekomst van onze ruimtelijke ordening. Het is dus een kader van vrijblijvendheid en vrijwilligheid, waarbij er vanuit het lokale niveau een grote wil is om daarvoor te gaan.

Collega Peeters haalt hier de VITO-studie aan en de link met de Bouwmeester Scan. Met alle respect, maar die VITO-studie staat op zich en wordt terecht geciteerd in verschillende voorbereidende teksten voor het BRV, maar ik zie op geen enkele manier in hoe die studie ook nog maar kwalijk of voordelig kan zijn voor de Bouwmeester Scan, die een extern adviesstuk is. We moeten vertrouwen hebben in de degelijkheid van de mensen die zich in het kader van die Bouwmeester Scan engageren en de degelijkheid en de autonomie van de aanvragers om zelf te beslissen of ze een bepaald stuk willen dat hen kan helpen bij de beleidsvoorbereiding. Minister-president, laat ons dat verder uitrollen en laat ons met grote aandacht de resultaten van de Bouwmeester Scans volgen. Ik denk dat ze ook zeer interessant kunnen zijn voor andere gemeenten die zich geen kandidaat hebben gesteld of zelfs niet geselecteerd zijn.

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Voorzitter, ik ben een beetje verrast door het behoudend karakter van de uiteenzettingen. Ik geloof in de gemeentelijke autonomie. Dat is ook de teneur in het parlement. De gemeenten zijn volkomen vrij om daar al dan niet op in te gaan. Dit is een scan, zoals u een medische scan kunt laten maken, waar de sterktes en zwaktes van de gemeenten uit komen. De gemeente kan vragen om te focussen op bepaalde zaken: de modal shift, de verharding, de vergroening, de verdichting, de 'verkerning' en noem maar op. Dat zal van buiten af door experts worden bekeken. Daar zal een advies, een studie of een scan uit voortvloeien, welke naam je er ook aan wilt geven, waar de gemeente mee omgaat op de manier waarop zij dat wil. We weten dat er op- en aanmerkingen zijn op de VITO-kaart. Dat is geen bijbel. Dat is ook geen bijbel voor de Bouwmeester.

Wat de vraag betreft of dat intergemeentelijke kan: ik denk niet dat er enig bezwaar tegen is om dat te vragen. Als gemeenten zeggen dat ze zo ruimtelijk verweven zijn met elkaar dat het misschien beter zou zijn om een scan te maken voor twee of drie gemeenten samen, dan zie ik daar persoonlijk geen enkel bezwaar tegen. De overheidsopdrachtenwetgeving is nageleefd. Er is een Europese overheidsopdracht in de markt gezet.

Collega Ceyskens, zoals in het evangelie staat: "Vreest niet." De gemeenten kiezen daar vrijwillig voor. Ze maken een keuze om al dan niet een scan te laten maken. Ga daarmee om. Die scan van je gemeente kan een instrument zijn. Volgens doet de gemeente, in haar gemeentelijke autonomie die wij kennen, daarmee wat ze meent daarmee te moeten doen, namelijk welke prioriteiten ze zal leggen, waarop ze zal focussen enzovoort.

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

Lode Ceyskens (CD&V): Minister-president, ik heb kennisgenomen van uw antwoorden. Ik heb een beetje moeite met het feit dat u mij probeert weg te zetten als behoudsgezind. Ik ben begonnen met te zeggen dat ook mijn gemeente zich kandidaat heeft gesteld voor de Bouwmeester Scan en dat we hebben afgesproken met de gemeente waarmee we in de toekomst gaan fuseren, dat ze zich ook kandidaat stelt. Ik heb op geen enkel moment de bouwscan in twijfel getrokken. Ik heb een aantal pertinente vragen gesteld rond de bouwscan, want ik denk ook dat hoe pertinenter en hoe beter de kwaliteit van die bouwscan is, hoe meer de gemeenten ermee kunnen doen.

Collega Ronse, dat die VITO-studie niets ten kwade kan duiden over bepaalde gemeenten, durf ik in twijfel te trekken. Die VITO-studie gaat uit van bepaalde mobiliteitsknooppunten. Wees maar eens burgemeester van bijvoorbeeld de gemeente Kinrooi, die op 8 minuten van het station van Weert ligt, waarmee je onmiddellijk in het Ruhrgebied bent, of in Nederland, in Schiphol en weet ik waar, en waar we misschien in de toekomst in Vlaanderen de kans zullen krijgen om een snelle verbinding met Antwerpen te hebben. Dat wordt vandaag gewoon niet meegenomen in de VITO-studie. Een Bouwmeester die daar naartoe komt en zich beroept op die VITO-studie – want daar gaat het over – komt in een gebied waar eigenlijk weinig mobiliteitsmogelijkheden zijn. Dus die bekommernis is en blijft er bij mij.

Ten slotte kunnen we niet genoeg benadrukken dat het een louter indicatieve Bouwmeester Scan is. De gemeentelijke autonomie wordt daarin uitermate gerespecteerd. Ik heb hier alleen meegenomen dat daar op het terrein wat twijfel en onrust over bestaat. En aangezien de Bouwmeester Scan bekeken wordt als een initiatief vanuit Vlaanderen, moeten we vanuit Vlaanderen misschien nadenken of we nog eens verder moeten communiceren over het feit dat dat absoluut een indicatieve waarde heeft.

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Lydia Peeters (Open Vld): Bedankt, minister-president, dat u de lokale autonomie nog eens benadrukt. Ik wil nog even meegeven dat onze gemeente zich absoluut niet kandidaat heeft gesteld voor een Bouwmeester Scan, om de eenvoudige reden dat een aantal uitspraken van de Bouwmeester wat kwaad bloed zetten. Ik denk aan de verkavelingen die niet meer zouden mogen plaatsvinden. Ik denk aan de vrijstaande woningen die niet meer gebouwd zouden mogen worden. Dat stoort mij enorm. Dat is ook de reden waarom wij absoluut niet zijn ingegaan op het voorstel om een scan te laten opmaken. Ik vind het bovendien een dure scan, als die toch maar louter een adviserende waarde heeft.

Ik hoop alleszins dat die scan niet te pas en te onpas zal worden gebruikt in documenten om andere plannen te misbruiken.

Collega Ronse, u weet dat de principes uit het witboek, die aan de basis liggen van de Bouwmeester Scan, alsook de VITO-kaart, elementen zijn die de Vlaamse Regering in 2016 heeft goedgekeurd. Dat is nog niet door het voltallige Vlaams Parlement gebeurd. Wat dat betreft, begrijp ik uw opmerkingen dienaangaande dus niet. Minister Schauvliege heeft trouwens al meermaals bevestigd dat we ook

aan de VITO-kaarten geen juridische waarde mogen hechten om het toekomstige beleid uit te stippelen, omdat dat sowieso nefast en te beperkend is.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van Koen Van den Heuvel aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de demografische ontwikkelingen in Vlaanderen
– 1334 (2017-2018)**

Voorzitter: de heer Paul Van Miert

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

Koen Van den Heuvel (CD&V): Voorzitter, minister-president, collega's, gisteren hebben we een mooi document gekregen, namelijk de gemeente- en stadsmonitor, en enkele weken geleden, op 28 februari, hebben we vanuit Statistiek Vlaanderen de officiële Vlaamse gemeentelijke demografische vooruitzichten gekregen.

Ik wil heel duidelijk zeggen dat wij een sterke appreciatie hebben voor die documenten. Het bewijst dat Vlaanderen op dat vlak een goede beleidsondersteuning heeft. Goed beleid voeren kan pas op basis van goede gegevens. Ik ben heel blij dat Statistiek Vlaanderen deze demografische vooruitzichten heeft gepresenteerd. Gisteren hebben we dan ook heel wat informatie gekregen over elke gemeente in de gemeentemonitor. Ik heb er vannacht een paar uurtjes slaap aan ingeboet om mijn gemeente en buurgemeenten even te bekijken.

Ik vind het een belangrijke basis, maar we moeten er ook iets mee doen, minister-president. We weten dat dat ook uw bedoeling is. Het is niet alleen de publicatie, het vele werk en het houden van een mooie persconferentie. We moeten op basis van die resultaten en gegevens ook goed beleid voeren.

In de demografische evoluties zagen we trends die we intussen allemaal wel kennen. Er is een verdunning van de gezinnen. Er zijn veel meer eenpersoonsgezinnen. Er is een daling van het aantal mensen in de actieve beroepsleeftijd, van 20 tot 65 jaar. De vergrijzing rukt op, en er is een fameuze stijging van het aantal alleenwonende 65- en 70-plussers.

Dat zijn een aantal demografische tendensen, en dan is de vraag natuurlijk hoe we daarmee omgaan. We weten dat dat gebeurt. Het is goed dat er vanuit Vlaanderen een zekere gecoördineerde aanpak gebeurt om in de volgende tien, twintig jaar rekening te houden met die demografische tendensen op het vlak van woonbeleid, kinderopvang, scholen, samenlevingsopbouw. We moeten daar volop op inspelen.

Minister-president, acht u beleidsbijsturingen nodig op basis van deze demografische vooruitzichten? Hoe ziet u dat als minister-president of vanuit de Vlaamse Regering om een gecoördineerde actie op te zetten op de verschillende beleidsdomeinen, niet alleen wonen, maar ook ouderenzorg, kinderopvang, onderwijsinfrastructuur?

We geloven in sterke lokale autonomie, maar het is goed om ook de lokale besturen aan te moedigen en hun de juiste omgeving te presenteren, zodat zij in alle wijsheid de juiste beslissingen kunnen nemen, maar ze misschien af en toe ook ergens incentives te geven om ook daar de nodige beleidsinitiatieven te nemen op het vlak van bijvoorbeeld infrastructuur van kinderopvang, van onderwijs, van ouderenzorg, waar lokale besturen ook een enorme impact hebben op de levenskwaliteit van hun mensen.

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Bedankt voor deze vraag, collega Van den Heuvel, en vooral voor uw appreciatie voor de Vlaamse Statistische Autoriteit, die inderdaad heel nuttig werk levert.

U hebt verwezen naar de gemeentelijke monitor, die volop in de belangstelling staat. Ik ben daar destijds mee gestart, toen ik minister van Binnenlands Bestuur was. Ook dit wordt verdiept, uitgebreid en verbeterd. Het geeft heel wat informatie en verstrekt heel wat data om gemeentelijk beleid mee te kunnen voeren. Ook hier is het heel belangrijk dat we over die data beschikken. Het is belangrijk dat we objectieve, kwaliteitsvolle cijfers hebben waarmee dan het beleid van de Vlaamse Regering en, zoals u terecht zegt, dat van de lokale besturen onderbouwd kan worden.

Ik wil erop wijzen dat de Vlaamse Statistische Autoriteit geen beleidsaanbevelingen doet. Ze verzamelt data, doet dat onafhankelijk en communiceert daar ook onafhankelijk over. We krijgen net als u kennis van de resultaten van de studies en we werken daar, zoals u weet, volgens de Europese normen, in volle onafhankelijkheid, zoals het hoort voor een statistische autoriteit.

Er zijn nieuwe, geüpdatete cijfers, maar de evoluties zijn al langer gekend. Eigenlijk is dezelfde methodiek gehanteerd als voorheen, drie jaar geleden nog, maar er zijn natuurlijk bijkomende data gekomen, waardoor de laatste observatiejaren meetellen om de evoluties verder aan te geven.

Vooraf gemeentelijk is het interessant. We gaan naar een totale groei, maar er is een verschillende groei tussen de gemeenten. Sommige steden en gemeenten zullen heel snel groeien, andere zullen trager groeien, andere hebben ook een grotere vergrijzing enzovoort. Niet alleen daar is een update gebeurd, maar ook inzake migratie is rekening gehouden met de recentste vooruitzichten van het Federaal Planbureau.

Ik denk dat dit inderdaad data zijn die van onschatbare waarde zijn om aan beleid te doen, lokaal en op Vlaams niveau. Ik ben blij dat u een paar uren van uw kostbare slaap opgeofferd hebt om op de website naar uw gemeente en omliggende gemeenten te kijken, want het is inderdaad interessant om dat te doen. Ik raad het de collega's aan die het nog niet gedaan hebben.

Er zijn drie interactieve applicaties aangebracht. Je hebt de bevolking op zich. Dan heb je de loop van de bevolking, dus geboortes, sterfgevallen en migratie. En dan heb je de derde applicatie met de huishoudens op zich. Dat is zeer interessant. Je klikt je gemeente aan, je ziet de bevolkingspiramide en daar kun je mee aan de slag gaan. Ik denk dat alle steden en gemeenten dat ondertussen ook weten, maar ik vraag collega Homans om daar, voor zover nodig, nog meer informatiedoorstroming over te geven aan de steden en gemeenten. Ondertussen zijn die applicaties al meer dan 8500 keer geraadpleegd. Dat wijst er toch wel op dat er heel veel belangstelling voor bestaat. Ik neem aan dat u vannacht maar één keer aangetikt hebt, collega Van den Heuvel. Als het hazenslaapjes waren tussendoor, hebt u misschien verschillende applicaties geraadpleegd en moeten we aan 8503 of 8505 zitten.

Op die vooruitzichten ga ik uiteraard niet in detail in. Ze zijn ook aan bod gekomen in de media. U hebt ook al de grote krachtlijnen geschetst. Er is een bevolkingsgroei, er is een groei van het aantal huishoudens met een gezinsverdunning. Tegen 2030 groeien we naar 7 miljoen Vlamingen. Die groei doet zich in alle steden en gemeenten voor, maar is, zoals ik al zei, niet in elke stad of gemeente dezelfde. Dit heeft inderdaad implicaties op het gebied van energie: er zal meer energie worden gebruikt. Er zal ook meer voedsel worden verbruikt, meer water. Er zullen meer woonegelegenheden nodig zijn, meer publieke voorzieningen, scholen, zorginstellingen enzovoort.

Daarnaast heeft alles een implicatie op het zorgbeleid en het arbeidsmarktbeleid want – ook dat is niet nieuw – we gaan naar een toenemende vergrijzing met een daling van het aantal mensen op beroepsactieve leeftijd en een ‘vergroening’ en verjonging die zich doorheen heel Vlaanderen op verschillende manieren manifesteert.

Vanaf het aantreden van deze regering zijn we daar beleidsmatig heel bewust mee omgegaan. Ik verwijs naar het regeerakkoord, waarin we zeggen dat we, als gevolg van de verwachte bevolkingstoename en de tendens van gezinsverduunning, zullen worden geconfronteerd met een vraag naar bijkomende woonentiteiten. In het regeerakkoord houden we ook al met de vergrijzing rekening wanneer het gaat over het arbeidsmarktbeleid, als het gaat over het zorgbeleid, als het gaat over de investeringen. De krantencommentator schreef dat ik bij spoed de regering bij elkaar moest roepen om ons daarover te buigen. Hij had het regeerakkoord niet gelezen, had geen kennis van de Visienota 2050, had niet gehoord van de transitieprioriteiten die we hebben gemaakt in de Visienota 2050 en recenter in Vizier 2030, op kortere termijn dan 2050. Er is het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen, dat specifiek inspeelt op alle tendensen die er zijn. We verwachten daarnaast het mobiliteitsplan Vlaanderen. Er is het Zorgstrategisch Plan Vlaanderen.

Er zijn dus heel wat beleidsdomeinen die volop bezig zijn met het voorbereiden van de toekomst en die rekening houden met net die demografische evolutie. Dat is zo in Onderwijs, dat is zo inzake mobiliteit, dat is zo inzake ouderenzorg, dat is zo inzake woningbouw. Uiteraard moet er altijd worden geüpdatet. Dat is ook nu gebeurd. Wij zijn volop aan het proberen om meer mensen aan het werk te krijgen. Ik kom daar straks op terug bij het Vlaams Hervormingsprogramma. We slagen erin, maar nog niet in voldoende mate. We zijn goed op weg om betere scores neer te zetten. Er wordt een zeer actief arbeidsmarktbeleid gevoerd. Federaal is men bezig met het verhogen van de pensioenleeftijd. Er zijn allerlei beslissingen genomen door diverse collega's die daar volledig mee sporen.

Zoals gezegd, ga ik collega Homans vragen om steden en gemeenten, via de geëigende kanalen, daarop te wijzen, voor zover het nog nodig is. Ik heb het gevoel dat er zeer ruime persaandacht is geweest, zodat in Vlaanderen iedereen op de hoogte is van het rapport. Het is geen studie, maar het zijn data die zijn gecollecteerd en verfijnd. De gemeentelijke monitor is iets wat nu al heel lang bestaat. Ik denk dat zowel oppositie als meerderheid, het verenigingsleven, geïnteresseerde mensen, persmensen die gemeentelijke monitor opvolgen, net zoals dat hier het geval is. Vandaar dus het belang dat je er in alle sectoren van het beleid rekening mee houdt.

Nogmaals, het is geen verrassing voor ons, maar het is een bevestiging. Het is wel een verfijning van de data. Het bevestigt alleen dat je de blik gericht moet houden op 2030 en op 2050 en dat je in alle beleidsdomeinen de nodige maatregelen moet nemen.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

Koen Van den Heuvel (CD&V): Minister-president, ik dank u voor uw antwoord. Ik had zelf ook al gezegd dat die demografische tendensen de laatste jaren heel duidelijk zijn en er wordt inderdaad op Vlaams niveau op ingespeeld met een aantal langetermijnvisies die een vertaling moeten krijgen in de verschillende beleidsplannen die u daarnet hebt opgesomd.

Ik denk dat dit er nog eens extra toe bijdraagt om te zeggen dat we er echt werk van moeten maken en om een aantal taboes die er zouden zijn, te laten sneuvelen. Ik denk bijvoorbeeld aan gezinsverduunning, waar we een aantal switches in het beleid mogelijk zouden kunnen maken.

Ik vind het belangrijk dat lokale besturen – en we weten allemaal dat dat belangrijk is – ook tot actie zouden durven overgaan. Ik ervaar regelmatig dat, afhankelijk

natuurlijk van situatie tot situatie, er 'geharde' feiten zijn en gedachten die moeilijk tot verandering aanleiding geven, bijvoorbeeld over alleenstaande woningen. Het is heel moeilijk om verschillende krachten in Vlaanderen, gaande van privépromotoren tot sociale huisvestingsmaatschappijen en lokale besturen, te mobiliseren. Ik denk dat we allemaal, over partijgrenzen heen, een tandje bij moeten kunnen steken zodat het Vlaanderen van 2040 er op demografisch vlak en wat de gezinssamenstelling betreft, wellicht ietwat anders uitziet dan het Vlaanderen van vandaag.

De voorzitter: De heer Cordy heeft het woord.

Paul Cordy (N-VA): Dit is inderdaad een zeer nuttig instrument. Voor een heel aantal beleidsdomeinen moet je van harde cijfers kunnen vertrekken, over prognoses kunnen beschikken van waar nood aan is en met welke evoluties men rekening moet houden. Ik denk dat hier de cijfers bij elkaar zijn gebracht die dat mogelijk maken. Dit is iets waar zowel Vlaanderen als de lokale overheden nood aan hebben.

Ik ben zelf ook eens gaan kijken wat het betekent voor prognoses voor mijn eigen stekje in Vlaanderen. Het valt mij daarbij op dat de grootsteden zoals Antwerpen en Gent een duidelijk ander beeld tonen dan de rest van Vlaanderen en dat zal natuurlijk ook een zekere 'overspill' hebben naar de naburige gemeenten. Als ik de hele kaart van Vlaanderen bekijk, zie ik een stukje Vlaanderen liggen dat niet in deze statistieken zit, dat beter bekend is als het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Het heeft natuurlijk ook zijn eigen demografische evolutie wat ook een zekere 'overspill' zal hebben op de naburige gemeenten en op het grote omland van Brussel.

Minister-president, in hoeverre worden ook die cijfers betrokken bij de prognoses die worden gemaakt voor de gemeenten die hiervan een rechtstreekse invloed ondergaan?

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Mijnheer Cordy, op uw laatste vraag kan ik niet zomaar voor de vuistweg antwoorden omdat ik de cijfers van de Vlaamse Rand niet bij me heb. Ik neem aan dat die rekening houden met de sterke 'spill-over', zoals u zegt, vanuit Brussel. Het is een tendens die al jaren bezig is waarbij mensen uit het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest naar de Vlaamse Rand emigreren, waarbij zelfs mensen van vreemde origine van de tweede en derde generatie emigreren. Ik ga ervan uit dat het in de bevolkingsprognoses of data die zijn gemaakt over de randgemeenten, is opgenomen. Ik kan er verder specifiek niet op ingaan. Ik kan dat wel, als u dat wenst op te vragen via een schriftelijke vraag, vragen aan de mensen van de Vlaamse Statistische Autoriteit.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.